

Oversikt over beslutninger og status - Forskningsrådet

Innledning

Regjeringen har kommet frem til at Forskningsrådets modell for finansiering av flerårige prosjekter og opparbeidelse av en finansieringsreserve for å muliggjøre finansiering av flerårige prosjekter ikke har vært god praksis og har derfor gitt beskjed til Forskningsrådets nyoppnevnte midlertidige styre å rette opp i dette og den etterfølgende likviditetsproblematikken i Forskningsrådet som konsekvens av endret praksis.

Som følge av dette har styret i Forskningsrådet presentert mange beslutninger på kort tid, og dette notatet er ment å gi en samlet oversikt over hva som er besluttet når og gi en første oversikt over mulige konsekvenser for UiB.

Fortløpende informasjon på Forskningsrådets nettside;

<https://www.forskningsradet.no/sok-om-finansiering/informasjon-revidert-nasjonalbudsjett-2022/>

Tidslinje for beslutning:

12. mai

Pressemelding fra regjeringen: "rydder opp i en alvorlig økonomisk situasjon i Forskningsrådet".

Foreløpige anslag fra Forskningsrådet ved nominell videreføring av budsjettet er at de totalt vil gå 1,9 milliarder kroner i minus ved utgangen av 2023 og 2,9 milliarder kroner i minus ved utgangen av 2024 hvis det ikke gjøres tiltak.

16. mai

Pressemelding: Forskningsrådets nye interimstyre har sitt første møte for å få en felles oversikt over situasjonen.
<https://khrono.no/dette-er-det-nye-styret-i-forskningsradet/687552>

Det nye styret skal i første omgang sitte ut 2022.

Regjeringen ber i revidert nasjonalbudsjett Forskningsrådet om inntil videre å stoppe tildelinger til nye prosjekter frem til 1. juli på områder med negative avsetninger

25. mai

Forsknings- og høyere utdanningsministerens møte med sektoren. Norsk forskningspolitikk ligger fast, og norske forskere og Forskningsrådet kan også framover regne med stabile og langsiktige inntekter på om lag dagens nivå.

31. mai

Brev fra KPMG til Forskningsrådet. KPMG har en gjennomgang av den økonomiske situasjonen i NFR

1. juni - a

Brev fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet:

KPMG skisserer tre overordnede virkemidler som kan benyttes for å håndtere den økonomiske situasjonen i NFR:

1. Tilføring av midler (økte inntekter og/eller lån/driftskreditt).
2. Stoppe nye utlysninger og/eller utsette oppstart av nye prosjekter.
3. Kutte i og utsette/forskyve pågående prosjekter KPMG anbefaler at det gis fullmakt til å videreføre dagens praksis med mulighet til å midlertidig disponere midler på tvers av kap/post.

Styret vil raskt komme tilbake med forslag til ulike pakker av tiltak som ilet en akseptabel tidsperiode kan håndtere økonomisituasjonen ved NFR.

1. juni - b

Vedtak i styret til NFR:

Dersom styrets anbefaling i brev til KD av 1. juni om forlengelse av fullmakter følges, vil

styret anbefale at tildelingene i juni og september, inkludert FRIPRO, gjennomføres som planlagt, men eventuelt med justerte rammer. Første utbetaling bør imidlertid skyves til sent i 2022 og 2023.

8. juni

Vedtatt i styret i NFR:

Styret ber administrasjonen:

1. Gå i dialog med institusjonene for å kontraktsfeste forskyvninger i eksisterende prosjektportefølje med finansiering fra poster med negative avsetninger i inneværende eller kommende år.
2. Legge opp til at første utbetaling til prosjekter med tildeling i 2022, blir 1/6-23.
3. Redusere tildelingsrammene for tildelinger i juni 2022 med inntil 20 % der det er medfinansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.
4. Redusere tildelingsrammer i august/september 2022 med 20 % for Fripro og alle andre budsjettformål med full finansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.
5. Redusere tildelingsrammene for øvrige tildelinger i august/september 2022 med inntil 20 % der det er medfinansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.
6. Legge opp til at det ikke blir tildeling til nye Fripro-prosjekter i 2023
7. RES-EU-ordningens utbetalinger videreføres i 2022 på samme nivå som for prosjekter etablert i 2021. En endring fra tidligere praksis er at utbetalingene nå vil skje i tre like rater, i starten av hvert av årene 2023, 2024 og 2025.
8. Forberede forslag mht nye utlysninger i 2022 og 2023 til behandling i kommende styremøte.

9. Forberede et omprioriteringsforslag i nullvekst for 2023, i tråd med KDs bestilling, med tanke på behandling i neste styremøte.

15. juni

E-post fra NFR til prosjektledere:

Forskningsrådet ber institusjonene vurdere om det er mulig at planlagte aktiviteter i prosjektene på listen kan forskyves ut i tid. Henvendelsen har gått til 167 prosjektledere ved UiB. Tiltaket er frivillig og gjennomføres i samråd med UHR og FFA.

Det er opp til institusjonene selv å beslutte hvilke prosjekter som skal forlenge prosjektperioden. Prosjektperioden kan forlenges inntil tre år. Prosjektene totalfinansiering opprettholdes, men utbetalingene vil komme på et senere tidspunkt enn opprinnelig avtalt og skje etter revidert kontrakt og finansieringsplan.

NFR ber om prosjektendringene så snart som mulig og senest innen 15.09.20

16. juni

Brev fra Forskningsrådet med informasjon om at de vil inngå kontrakter med alle infrastrukturprosjekter som ble vedtatt innvilget i desember 2021, men alle prosjektplaner skal i forkant gjennomgå for å se om det er mulig å forskyve utbetalinger. Fristen er satt til 28. juni

KONSEKVENSER FOR UiB

Kort oppsummert:

- Anmodning fra Forskningsrådet om dialog med forskningsmiljøene om muligheten for å kontraktfeste forskyvninger i eksisterende prosjektportefølje. Prosjektperioden kan forlenges med inntil 3 år og det legges opp til en frivillig forlengelse.
- Redusere tildelingene med 20%
- Ingen utlysning i FRIPRO i 2023
- Redusere SFF tildelingen fra 11-9 sentre
- Utsatt frist for SFI og FME
- Uavklart om midler til forskningsinfrastruktur fremover

Anmodning om utsettelse

Alle prosjektledere har fått tilsendt informasjon og bedt om å *vurdere* å skyve på planlagte aktiviteter ut i tid. Det bør kun gjennomføres for prosjekter der prosjektleder vurderer at det ikke er til skade for forskningen eller for ansatte i prosjektene.

Reduserte tildelinger og utsatt utlysninger i 2023

Ca 50% av UiBs eksterne forskningsfinansiering kommer fra Forskningsrådet. I 2021 utgjorde dette 485 millioner kroner. De siste årene har gjennomslaget i forskningsrådsfinansierte prosjekt økt, og den aktive porteføljen (prosjekt med finansiering) har økt fra 327 prosjekt i 2018 til 358 i 2021.

Konsekvensen av å forskyve ferdigstillingen av finansierte prosjekt avhenger av flere forhold, men først og fremst lengde på forskyvingen. Hvis et prosjekt har to år finansiering, innebærer ett års forskyvning at årlige inntekter for universitetet reduseres med 33% i de planlagte årene med aktivitet. I 2022 har UiB prosjektlederansvar for kontrakter som gir en bruttoinntekt på ca 600 millioner, ifølge regnearket som NFR har framstilt. Hvis ferdigstilling av alle prosjektene utsettes med et år, og utbetalinger reduseres tilsvarende, kan det tilsvare et inntektsbortfall på 160 millioner i 2022.

De siste to årene har UiB nye tildelinger tilsvarende nærmere 640 millioner i året. Et av tiltakene forskningsrådet skisserer er å redusere tildelingene i juni og september med 20%. Dette omfatter for UiBs del særlig forskerprosjekt og kompetanse- og samarbeidsprosjekt. Hvis UiB får tilslag på tilsvarende antall prosjekt som i 2020-2021 (fellesløft ikke medregnet), innebærer det en mulig reduksjon i tildelt støttebeløp på rundt 85 millioner for 2022-utlysningene. I tillegg vil 2023-budsjettet påvirkes av at første prosjektstart blir 1. juli 2023.

Budsjettkapittel 285 i statsbudsjettet tilhører Kunnskapsdepartementet og er berørt av kuttene. Denne posten har følgende programmer:

BEDREHELSE
BEHANDLING
BIA
BIONÆR
BIOTEK2021
ENERGIX
FINNUT
FRIPRO
GLOBALBÆREKRAFT
GLOBVAC
HAVBRUK2
HELSEVEL
IKTPLUSS
KLIMAFORSK
KVINNEHELSE
MARINFORSK
MILJØFORSK
NANO2021
PETROMAKS2
POLARPROG
P-SAMISK
SAMKUL
SAMRISK-2
SIRKULÆRØKONOMI
SFF
TEKNOKONVERGENS
VAM

Når FRIPRO ikke blir utlyst i 2023 gir dette et mulig inntektstap på 200 000 000 kroner, basert på tildelingene i 2020-2021. Beløpet fordeles over prosjektperioden, som varierer fra prosjekt til prosjekt. Forskerprosjekt for fornyelse får tildelt mellom 4-12 millioner kr fordelt over 3-4 år. Mange yngre forskere henter stort sett midler fra FRIPRO og Yngre Forskertalenter. De siste to årene har UiB oppnådd ca 20 forskerprosjekter og stipend for yngre forskere under FRIPRO.

Utsatt SFI-frist med ett år 2024/2025 gir en mulig forsinkelse på tildeling på ca 24 000 000 forutsatt at UiB får to tilslag som sist.

UiB har 7 initiativ med i tildelingen av SFF runde V, og en reduksjon i tildelingen fra 11 til 9 tildelinger kan medføre at UiB får tildelt færre eller ingen i denne runden noe som gir et anslagsvis økonomisk tap på 160.000.000 fordelt på 8 år i tillegg til de strategiske konsekvensene av å ikke få flere SFF. Neste runde er ikke er før om 4-5 år.

Status per 19.06.22 – I dette notatet er alle tall bare foreløpige estimater og UiB jobber fortløpende for å få oversikt over konsekvensene.

12. mai

- **Pressemelding fra regjeringen:** "rydder opp i en alvorlig økonomisk situasjon i Forskningsrådet". Foreløpige anslag fra Forskningsrådet ved nominell videreføring av budsjettet er at de totalt vil gå 1,9 milliarder kroner i minus ved utgangen av 2023 og 2,9 milliarder kroner i minus ved utgangen av 2024 hvis det ikke gjøres tiltak.

16. mai

- **Pressemelding:** Forskningsrådets nye interimstyre har sitt første møte for å få en felles oversikt over situasjonen. <https://khrono.no/dette-er-det-nye-styret-i-forskningsradet/687552>
Det nye styret skal i første omgang sitte ut 2022.
Regjeringen ber i revidert nasjonalbudsjett Forskningsrådet om inntil videre å stoppe tildelinger til nye prosjekter frem til 1. juli på områder med negative avsetninger

25. mai

- Forsknings- og høyere utdanningsministerens møte med sektoren. Norsk forskningspolitikk ligger fast, og norske forskere og Forskningsrådet kan også framover regne med stabile og langsiktige inntekter på om lag dagens nivå.

31. mai

- Brev fra KPMG til Forskningsrådet
KPMG har en gjennomgang av den økonomiske situasjonen i NFR

1. juni

- Brev fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet:
KPMG skisserer tre overordnede virkemidler som kan benyttes for å håndtere den økonomiske situasjonen i NFR:
  1. Tilføring av midler (økte inntekter og/eller lån/driftskreditt).
  2. Stoppe nye utlysninger og/eller utsette oppstart av nye prosjekter.
  3. Kutte i og utsette/forskyve pågående prosjekter KPMG anbefaler at det gis fullmakt til å videreføre dagens praksis med mulighet til å midlertidig disponere midler på tvers av kap/post
Styret vil raskt komme tilbake med forslag til ulike pakker av tiltak som ila en akseptabel tidsperiode kan håndtere økonomisituasjonen ved NFR.

1. juni

- **Vedtak i styret til NFR:**
Dersom styrets anbefaling i brev til KD av 1. juni om forlengelse av fullmakter følges, vil styret anbefale at tildelingene i juni og september, inkludert FRIPRO, gjennomføres som planlagt, men eventuelt med justerte rammer. Første utbetaling bør imidlertid skyves til sent i 2022 og 2023.

8. juni

- **Vedtak i styret i NFR:** Styret ber administrasjonen:
  1. Gå i dialog med institusjonene for å kontraktsfeste forskyvninger i eksisterende prosjektportefølje med finansiering fra poster med negative avsetninger i inneværende eller kommende år.
  2. Legge opp til at **første utbetaling til prosjekter med tildeling i 2022, blir 1/6-23.**
  3. Redusere tildelingsrammene for **tildelinger i juni 2022 med inntil 20 %** der det er medfinansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.
  4. **Redusere tildelingsrammer i august/september 2022 med 20 % for Fripro og alle andre budsjettformål med full finansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.**
  5. **Redusere tildelingsrammene for øvrige tildelinger i august/september 2022 med inntil 20 %** der det er medfinansiering fra poster som har eller kan få negative avsetninger ut 2023.
  6. Legge opp til at det ikke blir tildeling til nye Fripro-prosjekter i 2023

15. juni

- **E-post fra NFR til prosjektledere:** Forskningsrådet ber institusjonene vurdere om det er mulig at planlagte aktiviteter i prosjektene på listen kan forskyves ut i tid. Henvendelsen har gått til 167 prosjektledere ved UiB.
  - Tiltaket er frivillig og gjennomføres i samråd med UHR og FFA.
  - Det er opp til institusjonene selv å beslutte hvilke prosjekter som skal forlenge prosjektperioden.
  - Prosjektperioden kan forlenges inntil tre år.
  - Prosjektene totalfinansiering opprettholdes, men utbetalingene vil komme på et senere tidspunkt enn opprinnelig avtalt og skje etter revidert kontrakt og finansieringsplan.

NFR ber om prosjektendringene så snart som mulig og senest innen 15.09.2022.